

УДК 343.575

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1203609>
I.B. НАЗАРЕНКО,

 здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ,
 м. Харків, Україна

ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПРИВОДІВ І ПІДСТАВ ДЛЯ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

I.V. NAZARENKO,

 Applicant of a Ph.D., Kharkiv National University of Internal Affairs,
 Kharkiv, Ukraine

USE OF THE RESULTS OF OPERATIONAL-SEARCH ACTIVITY AS GROUNDS AND GROUNDS FOR INITIATING PRE-TRIAL INVESTIGATION OF CRIMES IN THE SPHERE OF ILLICIT TRAFFICKING IN NARCOTIC DRUGS

Незаконний обіг наркотичних засобів та пов'язаний з ним наркобізнес є одними із найбільш прибуткових злочинних промислів. Кошти, отримані від наркобізнесу, найчастіше використовуються для фінансування організованої злочинної діяльності. Із незаконним обігом наркотиків пов'язані такі злочини, як терористичні акти, корупція, бандитизм, незаконна торгівля зброєю, контрабанда, одержання неправомірної вигоди, відмивання брудних коштів, насильницькі дії проти особи, її майна, життя, честі, гідності тощо.

Результати аналізу матеріалів практичної діяльності свідчать про те, що слідчі, прокурори і судді, ще недостатньо використовують результати оперативно-розшукової діяльності в кримінальному процесі доказування. Основною причиною цього є те, що питання використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності для отримання доказів у кримінальному процесі недостатньо врегульовано в законодавстві, розроблено в теоретичній та методичній літературі, а тому закономірно, що для правозастосовної діяльності воно має певні труднощі, особливо це стосується питання використання матеріалів ОРД вербального походження у цьому напрямі кримінального процесу.

Проблеми протидії незаконному обігу наркотичних засобів правоохоронними органами розглядалися у працях українських і зарубіжних учених і практиків: Ю.В. Бауліна, А.М. Волощука, В.Б. Калиновського, О.Б. Керницького, Г.В. Ки-

риченко, Є.В. Лизогубенка, І.Й. Мисловського, О.О. Михайлецького, Д.Й. Никифорчука, О.І. Перепелиці, О.М. Сергеева, О.В. Столярського, Г.В. Федорова, О.П. Федотова, М.С. Хрупи, Л.Г. Шарая та ін. Окремі питання щодо використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі досліджувалися в наукових працях В.К. Антонова, О.М. Бандурки, Е.О. Дідоренка, Е.Д. Лук'янчикова, О.Ю. Шумилова та ін.

Незважаючи на безсумнівну значущість робіт перелічених учених, варто констатувати, що зазначені наукові пошуки не вичерпали коло існуючих теоретичних проблем щодо використання результатів оперативно-розшукової діяльності у виявленні і розслідуванні злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. Тому метою статті є використання результатів оперативно-розшукової діяльності як приводів і підстав для початку досудового розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів.

Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів вважається одним із пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів на сучасному етапі розвитку Української держави, адже відомо, що безупинно зростаючі темпи поширення наркозалежності, формування спеціалізованих організованих злочинних угруповань, які займаються наркобізнесом, значне збільшення

кількості злочинних діянь, учинених під впливом наркотичного сп'яніння чи у сфері обігу наркотичних речовин, становлять загрозу для безпеки та здоров'я всього суспільства.

У п.1 ст.7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» зазначено, що у межах своїх повноважень відповідно до законів, що становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності, вживати необхідних оперативно-розшукових заходів щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснювати профілактику правопорушень [1, с.52].

Чільне місце у цьому Законі посідає виявлення злочинів, що зумовлює реалізацію цієї діяльності у формі збору інформації про кримінальні діяння, які мають латентний характер, про дії злочинців, які глибоко замасковані і зовні можуть видаватися некримінальними.

Оперативно-розшукове виявлення злочину – одна з підстав для початку досудового розслідування. Це положення зазначено у п.1 статті 10 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», згідно з яким матеріали оперативно-розшукової діяльності використовуються як приводи та підстави для початку досудового розслідування.

Матеріали ОРД, які можуть бути використані як приводи та підстави для початку досудового розслідування – це матеріально фіксовані джерела (показання, предмети, документи), що виникають у процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності уповноважених на те осіб, які містять відомості (інформацію) про ознаки злочину, причетних до нього осіб, а також інші дані, що мають значення для запобігання, припинення, розкриття розслідування кримінальних правопорушень та надані до органу досудового розслідування в необхідній процесуальній формі (постанова, протокол, рапорт) і можуть бути використані для прийняття рішення про внесення відомостей до Єдиного реєстру досудового розслідування.

Зауважимо, що серед багатьох проблем у сфері протидії злочинності актуальними є питання, пов'язані з удосконаленням процесу використання результатів оперативно-розшукової діяльності як приводів і підстав для початку досудового розслідування [2, с.131].

Приводи та підстави для початку здійснення досудового розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів виявляються в межах оперативно-розшукової справи.

Неабиякою важливістю характеризується проблема використання результатів оперативно-розшукової діяльності як приводів і підстав для початку досудового розслідування за матеріалами ОРС щодо виявлення розповсюдження наркотичних засобів через усесвітню мережу Інтернет. Документування цієї категорії злочинів потребує фахових знань у сфері комп'ютерних технологій, тому підрозділи протидії наркозлочинності постійно працюють над підбором кваліфікованих спеціалістів для забезпечення ефективною протидією новому виду наркозлочину. Але, як доводить досвід, кримінальні правопорушення, скоєні із використанням новітніх технологій, загалом документуються класичними методами оперативно-розшукової діяльності.

Дуже важливою умовою є взаємодія між оперативними підрозділами та органами досудового слідства. Для організації основного завдання взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами (при веденні оперативно-розшукової справи) щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення злочину, підслідного слідчим Національної поліції України, начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за цією ОРС слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу.

Важливе значення при цьому має організація взаємодії слідчого і оперативного працівника на різних етапах спільної діяльності: розпочинаючи з виявлення злочину, завершуючи реалізацією оперативних матеріалів і початком досудового розслідування.

Отже, у практичній діяльності слідчий та оперативні працівники вдаються до взаємодії: а) за необхідності використання в інтересах слідства результатів оперативно-розшукової діяльності; б) для застосування під час розслідування кримінального провадження, що знаходиться у провадженні слідчого, оперативно-розшукових можливостей оперативних підрозділів; в) під час виконання оперативними працівниками (в статусі слідчого) доручень слідчого про провадження слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій.

Залежно від цього можна розрізнити:

1) взаємодію слідчого й оперативного підрозділу, що виникла на підставі оперативно-розшукової діяльності;

2) взаємодію у зв'язку зі здійсненням оперативно-розшуковими підрозділами функцій слідчого,

який реалізує кримінально-процесуальну діяльність.

Організаційними формами взаємодії на етапі ведення ОРС є:

- сумісне обговорення матеріалів, планування, підготовка і здійснення оперативно-розшукових заходів в ОРС, а також оцінка їх результатів;
- обмін інформацією про хід оперативно-розшукового документування;
- реалізація оперативних матеріалів;
- участь у функціонуванні слідчо-оперативних груп;
- провадження слідчих (розшукових) дій і проведення негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.

Важлива роль у процедурі використання результатів ОРД як приводів і підстав для початку досудового розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів належить «Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» [3], що передбачає представлення результатів у вигляді оригіналів відповідних оперативно-службових документів, які після визначення їх значущості для кримінального судочинства можуть бути залучені до кримінального провадження.

Згідно зі ст.7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», у разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб і груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.

Так, слідчий, отримавши матеріали від оперативного підрозділу про діяльність наркозлочинної групи, вводить їх до Єдиного обліку досудових розслідувань, у необхідних випадках може надати доручення ініціаторові розробки додатково провести окремі негласні слідчі (розшукові) дії.

Водночас безпосередні результати оперативно-розшукових заходів є не доказами, а лише відомостями про джерела тих фактів, які, будучи отриманими з додержанням вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», можуть бути доказами тільки після закрі-

плення їх належним процесуальним шляхом, а саме – на основі відповідних норм кримінально-процесуального закону. Отож, будь-яка оперативно-розшукова інформація може зазнавати легалізації – перетворення в загальнодоступні відомості, зважаючи на її зміст, або засобами ОРД, або кримінально-процесуальними.

Розглядаючи особливості досудового розслідування порушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, необхідно зазначити, що, як правило, інформація про вчинення злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів надходить оперативним шляхом і надалі під час розробки цієї інформації вдається задокументувати факт злочинної діяльності відповідних суб'єктів. Обставини, що підлягають з'ясуванню та входять до предмета доказування (ст.91 КПК України) [4], можна групувати на такі комплекси:

- обставини, пов'язані із подією кримінального правопорушення (час, місце, обстановка готування, вчинення та приховання, які залежать від конкретного складу кримінального правопорушення; предмет злочину, тобто який наркотичний засіб і в якій кількості було виявлено та вилучено, а також яким є походження цього наркотичного засобу (місце та інші обставини придбання, збуту, контрабандного ввезення з-за кордону, купівля незаконно виданим рецептом в аптечному закладі і т.д.); знаряддя, засоби та спосіб злочинного діяння, послідовність виконання дій та заходів щодо виготовлення (виробництва), перевезення, пересилання наркотичних засобів;

- обставини, пов'язані із особою злочинця (особа злочинця, співучасники, роль кожного з них на стадії готування, вчинення та приховання злочину; мотиви та мета);

- обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого злочину, характеризують особу злочинця, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження;

- обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання;

- обставини, які підтверджують, що гроші, цінності та інше майно, які підлягають спеціальній конфіскації, одержані внаслідок учинення злочину у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та/або є доходами від такого майна, або призначалися (використовувалися) для схилення особи

до вчинення, фінансування та/або матеріального забезпечення кримінального правопорушення чи винагороди за його вчинення, або є предметом підшуканим, виготовленим, пристосованим або використаним як засоби чи знаряддя [5].

Для початкового етапу розслідування є характерними такі слідчі (розшукові) дії: огляд місця події; внесення відомостей до ЄРДР та початок досудового розслідування; затримання особи; освідчення особи; вжиття заходів забезпечення кримінального провадження, зокрема тимчасового вилучення майна, арешт майна; огляд речей і документів (речових доказів таких, як вилучені нарковмісні речовини, прекурсори, засоби та знаряддя їх виготовлення, бланки рецептів тощо); призначення криміналістичних судових експертиз (експертизи матеріалів та речовин, фізико-хімічної експертизи, ботанічної експертизи, техніко-криміналістичної експертизи документів, почеркознавчої експертизи тощо). Важливо зауважити, що коли йдеться про документування тяжкого або особливо тяжкого злочину початковий етап розслідування цієї категорії кримінальних правопорушень передбачає можливість проведення тактичної операції, яка охоплює негласні слідчі (розшукові) дії (втручання у приватне спілкування, контроль за вчиненням злочину, виконання спеціального завдання тощо). Мета цього етапу - максимально зафіксувати сліди злочину, тому винятково важливе значення має якісне проведення огляду місця події, судових експертиз, вилучення речових доказів.

Подальший (основний) етап розслідування зазвичай характеризується наявністю особи, яка вчинила злочин, чи хоча б одного зі співучасників. Наприклад, відома особа, яка придбала та зберігала наркотичний засіб без мети збуту, проте невідомою залишається особа, яка продала, тобто збула цей наркотичний засіб фігуранту кримінального провадження. Тому епізод щодо якого залишилися нез'ясованими певні обставини, виокремлюється в самостійне провадження, в межах якого проводяться такі процесуальні дії: скерування доручень оперативним підрозділам установити особу злочинця, встановити свідків, проведення повторних оглядів місця події, оглядів речових доказів, скерування запитів в органи та організації, проведення повторних і додаткових допитів, судових експертиз тощо.

Що ж до слідчої ситуації, коли є затримана особа, то за наявності процесуальних підстав і відповідно до процесуального порядку їй повідомляється про підозру, проводиться допит підозрюваного та вирішується питання щодо об-

рання запобіжного заходу. За наявності достатніх підстав уважати, що нарковмісні речовини, аналоги чи прекурсори, а також із метою виявлення слідів, предметів або знарядь і засобів злочину, проводяться обшуки за місцем проживання, праці. Вилучені під час оглядів і обшуків речі, предмети, документи, гроші, здобуті від наркобізнесу, мають статус тимчасово вилученого майна, тому вирішується питання про арешт цих матеріальних об'єктів. На цьому етапі стають відомими результати первинної фізико-хімічної експертизи, що можуть дати підстави для перекваліфікації діяння, оскільки здійснена групофікація речовин та встановлення їх розміру (ваги, об'єму) дозволяють зробити висновок, чи відповідає попередня кваліфікація кримінального правопорушення, внесена до ЄРДР, об'єктивній стороні злочину, чи вона потребує відповідного коригування. Для сприятливої слідчої ситуації типовими є одночасні допити (підозрюваний – працівники поліції, які його затримали, підозрюваний – свідки (свідками можуть бути запрошені до проведення оглядів та обшуків поняті; особи, які були очевидцями злочину), пред'явлення для впізнання, слідчі експерименти, призначення ідентифікаційних, судово-психіатричних та інших видів експертиз.

Завершальний етап розслідування також відповідно до загальних положень криміналістичної методики може мати два напрями розвитку:

1) якщо злочин не вдалося розкрити, типовими є такі слідчі (розшукові) дії та заходи: надання повторних доручень оперативним підрозділам установити особу злочинця, встановити свідків події, скерування запитів в органи державної влади, установи та організації з метою отримання криміналістично значущої інформації, проведення негласних слідчих (розшукових) дій; вирішення питання про зупинення кримінального провадження та оголошення підозрюваного в розшук у порядку, передбаченому статтями 280 і 281 КПК України [6], якщо несприятливий характер слідчої ситуації обумовлений обставиною, що особа підозрюваного – встановлена, проте немає відомостей про її місцезнаходження; проведення слідчих (розшукових) дій, спрямованих на встановлення місцезнаходження осіб, оголошених у розшук;

2) якщо злочин розкрито, типовими є такі слідчі (розшукові) дії та заходи: проведення повторних та додаткових слідчих (розшукових) дій, ініціаторами яких є сторона захисту чи потерпілий, збір характеризуючих даних про особу злочинця, відкриття матеріалів кримінального

провадження, підготовка обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, скерування обвинувального акта відповідно до кримінального процесуального законодавства до судових органів або звернення прокурора до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності (ч.2 ст.283 КПК України) [6].

Під час досудового розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів проведення окремих слідчих (розшукових) дій має свої особливості, обумовлені передусім об'єктивною стороною злочину.

У результаті дослідження встановлено, що складовою методики дій співробітників Департаменту протидії наркозлочинності Національної поліції України щодо використання результатів оперативно-розшукової діяльності для

початку досудового розслідування злочинів обігу наркотичних засобів є правильний вибір приводів і підстав. Із причини різноманіття підстав для класифікації (джерело отримання даних) можливо диференціювати матеріали на групи. Окрему групу утворюють матеріали, зібрані в межах справ попередньої оперативної перевірки і оперативно-розшукових справ.

Організаційні засади використання матеріалів ОРД як приводів і підстав для початку досудового розслідування за злочинами у сфері обігу наркотичних засобів передбачають наявність спільної діяльності слідчого та оперативного працівника, яка повинна відповідати чинному законодавству і підзаконним нормативно-правовим актам, та забезпечувати найбільш оптимальне та раціональне використання наявних можливостей слідчих та оперативних підрозділів на стадії внесення відомостей до ЄРДР про незаконний обіг наркотичних засобів за результатами ОРД.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В. Д. Берназ, А. М. Пritула. О. : Фенікс, 2016. 202 с.
2. Захарова О. В. Особливості взаємодії оперативних та слідчих підрозділів в процесі реалізації оперативної інформації на стадії порушення кримінальних справ. *Вісник Луганської академії імені 10-річчя незалежності України*. 2005. № 4. Ч. 2. С. 131–140.
3. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : затверджено наказом МВС України від 07.07.2017 № 575
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Науково-практичний коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К. : Юстініан, 2012. 1224 с.
5. Криміналістика : підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін. за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 3-тє вид., переробл. та допов. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар: у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, П. П. Пшонки, А. В. Портнова. Х. : Право, 2012. Т. 1. 768 с.

REFERENCES

1. Bernaz, V. D., & Prytula, A. M. (2016). *Zakon Ukrayiny «Pro operatyvno-rozshukovu diyal'nist'»: naukovo-praktychnyy komentar* [Law of Ukraine «On Operational and Investigative Activity»: scientific and practical comment]. Odesa: Feniks (in Ukr.).
2. Zakharova, O. V. (2005). Osoblyvosti vzayemodiyi operatyvnykh ta slidchykh pidrozdiliv v protsesi realizatsiyi operatyvnoyi informatsiyi na stadiyi porushennya kryminal'nykh sprav [Features of the interaction of operational and investigative units in the process of implementing operational information at the stage of criminal proceedings]. *Visnyk Luhans'koyi akademiyi imeni 10-richchya nezalezhnosti Ukrayiny*, (4). Ch. 2. 131–140 (in Ukr.).
3. *Instruktsiya z orhanizatsiyi vzayemodiyi orhaniv dosudovoho rozsliduvannya z inshymy orhanamy ta pidrozdilamy Natsional'noyi politsiyi Ukrayiny v zapobihanni kryminal'nykh pravoporushennyam, yikh vyvaylenni ta rozsliduvanni* [Instruction on the organization of interaction of pre-trial investigation bodies with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation]. Nakaz MVS Ukrayiny (07.07.2017 No 575) (in Ukr.).
4. Honcharenko, V. H., Nor, V. T., & Shumylo, M. YE. (Reds.). (2012). *Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny: Naukovo-praktychnyy komentar* [Criminal Procedural Code of Ukraine: Scientific and Practical Comment]. Kyiv: Yustinian (in Ukr.).
5. Blahuta, R. I., Harasymiv, O. I., & Dufenyuk, O. M. etc. ; Pryakhin YE. V. (Red.). (2016). *Kryminalistyka: pidruchnyk* [Forensic science: a textbook]. L'viv: L'vDUVS (in Ukr.).

6. Bandurka, O. M., Blazhivs'kyy, YE. M., & Burdol', YE. P. etc. ; Tatsiy, V. YA., Pshonka, P. P., Portnov, A. V. (Eds.). (2012). *Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrainy : naukovo-praktychnyy komentar* [Criminal Procedure Code of Ukraine: scientific and practical comment]. u 2 t. Kharkiv: Pravo T. 1 (in Ukr.).

Надійшла 20.11.2017

Назаренко І. В. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності як приводів і підстав для початку досудового розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 265–270. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_42.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1203609>

Розглянуто організаційні форми взаємодії на етапі ведення оперативно-розшукових справ. Досліджуючи особливості досудового розслідування порушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів зроблена спроба групування за певними обставинами. Проаналізовано характерні слідчі (розшукові) дії, які характерні для початкового етапу розслідування та особливості подальшого (основного) етапу розслідування. Відзначено, що завершальний етап розслідування може мати два напрями розвитку.

Ключові слова: результати оперативно-розшукової діяльності, приводи та підстави для початку досудового розслідування, злочини у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, взаємодія, оперативні підрозділи, оперативно-розшукові заходи

Назаренко И.В. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности как поводов и оснований для начала досудебного расследования преступлений в сфере незаконного оборота наркотических средств

Рассмотрены организационные формы взаимодействия на этапе ведения оперативно-розыскных дел. Исследуя особенности досудебного расследования нарушений в сфере оборота наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов предпринята попытка группировки по определенным обстоятельствам. Проанализированы характерные следователи (розыскные) действия, которые характерны для начального этапа расследования и особенности дальнейшего (основного) этапа расследования. Отмечено, что завершающий этап расследования может иметь два направления развития.

Ключевые слова: результаты оперативно-розыскной деятельности, приводы и основания для начала досудебного расследования, преступления в сфере незаконного оборота наркотических средств, взаимодействие, оперативные подразделения, оперативно-розыскные мероприятия

Nazarenko I.V. Use of the Results of Operational-Search Activity as Grounds and Grounds for Initiating Pre-Trial Investigation of Crimes in the Sphere Of Illicit Trafficking in Narcotic Drugs

It is pointed out the relevance of issues related to the improvement of the process of using the results of operational-search activity as the reasons and grounds for the beginning of pre-trial investigation. The emphasis was placed on the interaction between operational units and pre-trial investigation bodies at various stages of joint activity, starting with the detection of a crime, completing the implementation of operational materials and the beginning of pre-trial investigation. Organizational forms of interaction at the stage of conducting operational-search cases are considered. Investigating peculiarities of pre-trial investigation of violations in the sphere of circulation of narcotic drugs, psychotropic substances or their analogues, an attempt was made to group under certain circumstances. The characteristic investigative (search) actions, which are characteristic for the initial stage of the investigation and features of the subsequent (main) stage of the investigation, are analyzed. It is noted that the final stage of the investigation may have two directions of development.

It is established that the component of the methodology of the actions of the staff of the Department for Combating Drug Crime of the National Police of Ukraine with regard to the use of the results of operational and investigative activities for the commencement of pre-trial investigation of narcotic drugs crimes is the correct choice of reasons and grounds. Because of the variety of grounds for classification (source of data acquisition), it is possible to differentiate materials into groups. A separate group consists of materials collected within the framework of cases of preliminary operational checking and operational-search cases. It is proved that the organizational principles of using the materials of the Operational Search Activity as the reasons and grounds for initiating a pre-trial investigation of crimes in the field of drug trafficking include the existence of a joint activity of the investigator and the operational officer, which should comply with the current legislation and by-laws, and provide the most optimal and rational use of available capabilities of investigators and operational units at the stage of making information to the UDRR on illicit drug trafficking and investigative results of Operational Search Activity.

Key words: results of operative-search activity, drives and grounds for commencement of pre-trial investigation, crimes in the sphere of illicit trafficking in narcotic drugs, interaction, operational units, operational-search activities